

Opinie separată

Conform art.339 alin. (7), 340 alin. (3) Cod de procedură penală
(în cauza Dabija Elena Grigore)

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2015 a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul adjunct al Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău Sîli Radu, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2015, în cauza penală în privința Dabija Elena Grigore și dispusă rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

2. Nu am susținut motivarea acestei soluții, în legătură cu ce expunem opinie separată în scris, invocînd următoarele motive.

3. Prin sentința Judecătorei Criuleni din 25 septembrie 2014, Dabija Elena a fost condamnată în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare.

Conform art. 90 Cod penal executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

4. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că inculpata Dabija Elena pe data de 03 septembrie 2013 pe timp de zi, cu scopul de a sustrage bunurile altei persoane, a pătruns în salonul autoturismului de model „Mazda 323”, care era parcat în apropierea casei ei din s. Măgdăcești, raionul Criuleni, de unde pe ascuns, din torpedou a sustras 12000 lei și 1200 euro, care conform ratei oficiale de schimb stabilită de către Banca Națională a Moldovei la data comiterii infracțiunii constituiau suma de 20317 lei și 32 bani și care îi aparțineau cet. Gheorghiu Anatolie, cauzîndu-i în acest mod pătimitului un prejudiciu material considerabil în mărime de 32317 lei și 32 bani.

În drept, acțiunile inculpatei Dabija Elena au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal—*furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvîrșită prin pătrundere în alt loc pentru depozitare și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

5. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri:

5.1. - de către inculpata Dabija Elena, care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a sentinței, cu adoptarea unei hotărîri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpata Dabija Elena să fie achitată conform art. 390 Cod de procedură penală.

În motivarea apelului declarat inculpata Dabija Elena a menționat, că instanța de judecată nu a dat apreciere tuturor circumstanțelor expuse în cadrul ședinței de judecată, și anume despre faptul că pînă la data de 01 septembrie 2013,

Dabija Elena a luat avansul de pe tractorul T-16 pe care anterior îl procurase cu cet. Vrancean Anatolie, și despre faptul că ea la telefonat în Federația Rusă precum că este un cumpărător. Vrancean Anatolie a venit acasă însoțit de Gheorghiu Anatolie, unde ambii recunosc faptul că au mers la Nisporeni pentru a duce tractorul pe evacuator și că au luat restul banilor în sumă de 1200 euro, care sunt bani comuni a lui Dabija Elena și Vrancean Anatolie. Instanței de judecată Dabija Elena a explicat că Vrancean Anatolie a abordat o strategie în vederea primirii banilor în sumă de 1000 euro, bani care era avansul luat de pe tractor cu multe zile înainte de a veni cei doi acasă. Bani care au fost prezentați la organul de urmărire penală nu-și văd încadrarea în această speță. Nu au fost ridicate amprente de pe bancnote, după cum susține atât martorul cât și partea vătămată; nu au fost ridicate amprente de pe ușa automobilului cât și de pe torpedou după cum susține partea acuzării că au fost sustrași; care sunt criteriile de bază și probe relevante și veridice care ar confirma vinovăția persoanei, doar pe spusele lui Gheorghiu Anatolie către Vrancean Anatolie telefonic precum că s-au uitat banii.

Inculpata Dabija Elena a menționat, că instanța de judecată nu a examinat sub toate aspectele probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată și neîntemeiat a emis o hotărâre ilegală fără suport juridic, mai mult ca atât reieșind din atitudinea părții vătămate care la poliție s-a adresat abia la data de 10 septembrie 2013, în instanță nu a participat, acțiune civilă nu a înaintat, are un comportament ce indică la faptul că nu a avut nici o pierdere, ba din contra să-1 ajute pe prietenul său să scoată banii avans pe care i-a primit concubinul, precum că ei pe drum din Rusia aveau înțelegerea ca concubinul lui Dabija să-i împrumute acești bani. A apărut conflictul între Dabija și Vrancean de a nu-i da bani lui Gheorghiu de aici și tot conflictul iscat;

5.2. - de către avocatul Pavlov Victor în numele inculpatei Dabija Elena, care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motivul neconstatării vinei inculpatei, invocându-se că, în cadrul examinării cauzei nu au fost aduse probe veridice ce ar confirma vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunilor imputate, cauza fiind examinată de prima instanță superficial și unilateral;

- sentința în cauză este bazată în special pe declarațiile părții vătămate, declarațiile unui singur martor, precum și procesul - verbal de ridicare;

- declarațiile părții vătămate, făcute la faza urmăririi penale, au fost citite în cadrul ședinței de judecată cu încălcarea prevederilor art. 371 Cod de procedură penală, deoarece inculpata nu a participat la confruntări cu această persoană, drept urmare a acestui fapt fiind privată de posibilitatea de a formula întrebări, și de a înainta cereri și de a face obiecții;

- legea prevede o condiție specială pentru darea citirii declarațiilor în ședința de judecată și anume, imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, or, din materialele cauzei se constată cert, că la speța dată lipsește această condiție, deoarece: cauza a fost transmisă în judecată la data de 28.11.2013, sentința fiind pronunțată la 25.09.2014, iar potrivit informației prezentate de acuzator, partea vătămată a părăsit țara abia la 17.07.2014, dată pînă la care au avut loc mai multe ședințe de judecată, la care nu este clar din ce motive a lipsit partea vătămată;

- avînd obligația, potrivit art. 60 alin. (2) pct. 1 Cod de procedură penală de a se prezenta la citirea organului de urmărire penală sau instanței de judecată, iar potrivit declarațiilor făcute de partea vătămată, ultima a plecat peste hotare și anume în Federația Rusă, iar potrivit regulilor de ședere în acest stat, persoana nu se poate afla o perioadă mai mare de 90 zile pe teritoriul Federației Ruse, deci este cert faptul că partea vătămată, pe perioada cercetării judecătorești, a fost în țară suficient timp pentru a fi audiată în ședința de judecată sau cel puțin în condițiile art. 109 alin.(3) Cod de procedură penală;

- o altă probă pusă la baza sentinței de condamnare a inculpatei au fost declarațiile martorului Vrancean Anatolie, însă citirea declarațiilor impun necesitatea excluderii și acestei probe din lista probelor ce pot fi puse la baza unei sentințe și declarațiilor acestui martor urmează a fi dată o apreciere foarte critică, deoarece între el și inculpată sau stabilit niște relații ostile, și la momentul examinării cauzei ei se aflau în litigiu cu privire la stabilirea domiciliului copilului comun și a pensiei de întreținere;

- potrivit procesului-verbal de ridicare din 16.09.2013 de la Gheorghiu Anatolie au fost ridicate doar 12000 lei în bancnote a câte 50 lei (f.d. 21 verso). În lista participanților este indicat la cifra 2 - Vrancean Anatolie, însă semnătura lui lipsește, nu este clar de ce este inclus dacă nu a participat, sau de ce nu este mențiunea că a refuzat să semneze și din ce motive;

- la materialele cauzei lipsesc cu desăvîrșire careva înscrisuri ce ar confirma că automobilul de model „Mazda 323” aparține părții vătămate, sau că Dabija Elena a pătruns în acest automobil. Cum de altfel nu există nici o probă ce ar confirma faptul că banii ridicați de la partea vătămată au fost în posesia inculpatei.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2015 au fost admise apelurile declarate de către inculpata Dabija Elena și de către avocatul Pavlov Victor în interesele inculpatei, casată sentința Judecătoriei Criuleni din 25 septembrie 2014 și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Dabija Elena a fost achitată pe art. 186 alin.(2) lit. c) și d) Cod penal, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

6.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat, că potrivit rechizitoriului inculpata Dabija Elena a fost învinuită că, pe data de 03 septembrie 2013 pe timp de zi, cu scopul de a sustrage bunurile altei persoane, a pătruns în salonul autoturismului de model „Mazda 323”, care era parcat în apropierea casei ei din s. Măgdăcești, r-nul Criuleni, de unde pe ascuns, din torpedou a sustras 12000 lei și 1200 euro, care conform ratei oficiale de schimb stabilită de către Banca Națională a Moldovei la data comiterii infracțiunii constituiau suma de 20317 lei și 32 bani și care îi aparțineau lui Gheorghiuță Anatolie, cauzându-i în acest mod pătimitorului un prejudiciu material considerabil în mărime de 32317 lei și 32 bani.

Instanța de apel a menționat, că analiza probelor pe cauză prin prisma art. 101 Cod de procedură penală indică incontestabil la faptul, că probatoriul existent la care se referă instanța în sentință în nici un caz nu demonstrează fără nici un dubiu rezonabil vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, concluzia fiind una pripită și absolut nefondată, motiv pentru care sentința a fost casată.

Totodată, instanța de apel a menționat, că s-a constatat contrariul, sentința contestată este bazată în special pe declarațiile părții vătămate, declarațiile unui singur martor, precum și procesul - verbal de ridicare.

În acest context, instanța de apel a reținut argumentele din apelul declarat de avocatul inculpatei și inculpată, și anume faptul că declarațiile părții vătămate, făcute la faza urmăririi penale, au fost date citire în cadrul procesului de judecată cu încălcarea prevederilor art. 371 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, deoarece inculpata nu a participat la confruntări cu această persoană, drept urmare a acestui fapt fiind privată de posibilitatea de a formula întrebări, și de a înainta cereri și de a face obiecții.

Instanța de apel a menționat că avocatul apelant în cererea de apel a mai invocat, că legea prevede o condiție specială pentru darea citirii declarațiilor în ședința de judecată și anume, imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, or, din materialele cauzei s-a constatat cert că la speța dată lipsește această condiție, deoarece acuzarea nu a prezentat careva probe ce ar justifica imposibilitatea prezentării părții vătămate în instanța de judecată.

Prin urmare în consecință declarațiile în cauză nu puteau fi citite în ședința de judecată, deci proba dată a fost administrată cu încălcări grave de procedură, fapt ce denotă impertinența ei și exclude posibilitatea punerii ei la baza unei sentințe de condamnare.

De asemenea, instanța de apel a menționat că nu pot fi admise ca probe și nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare declarațiile martorului Vrancean Anatolie, care este concubinul inculpatei și acesta în instanța de fond a refuzat să

dea declarații, însă, instanța de fond a admis demersul acuzării și a dat citire declarațiilor dînsului, contrar prevederilor art. 371 CPP, date în cadrul urmăririi penale.

Instanța de apel a reținut că, la materialele cauzei lipsesc careva probe, care ar demonstra cu certitudine și fără nici un dubiu rezonabil, că Dabija Elena a pătruns în salonul autoturismului de model „Mazda 323”, care era parcat în apropierea casei ei din s. Măgdăcești, raionul Criuleni și aceasta a sustras pe ascuns, din torpedou 12000 lei și 1200 euro.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că procurorul nu a prezentat probe suficiente, precum că inculpata prin acțiunile sale a comis furtul, iar probele prezentate au fost dobîndite cu grave încălcări ale Codului de procedură penală.

Astfel, O.U.P. și acuzatorul de stat, contrar prevederilor art. 21, 24, 52, 57, 95, 100-101 Cod de procedură penală nu a asigurat o bună desfășurare a urmăririi penale, încălcîndu-se atît principiile legalității, egalității, contradictorialității, cît și a aprecierii din punct de vedere al partinității, concludenții și veridicității fiecărei probe.

Mai mult, nici instanța de fond nu a cercetat probele cauzei penale sub toate aspectele, complet și obiectiv, punînd la baza sentinței de condamnare declarațiile părții vătămate, martorului, care nu au fost audiați în conformitate cu prevederile art. 369 - 371 ale Codului de procedură penală.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sîli Radu, invocînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. 1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței fără modificări, pe motiv că:

- vina inculpatei în comiterea infracțiunii imputate se confirmă prin cumulul de probe aduse de procuror, descrise în sentință, iar instanța de apel nu le-a dat apreciere justă;

- în cauza dată, soluția instanței de apel contravine prevederilor art. 419 Cod de procedura penala;

- declarațiile inculpatei Dabija Elena date în cadrul instanței de apel nu corespund adevărului, vin în contradicție cu celelalte probe administrate în cadrul procesului penal;

- instanța de apel urma să aprecieze critic declarațiile inculpatei Dabija Elena;

- hotărîrea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

8. Considerăm că instanța de apel corect s-a expus asupra motivelor invocate în apelurile declarate și s-a pronunțat argumentat pe toate aspectele relevante pe care și-a bazat concluzia, respectînd cerințele art. 414-419 Cod de procedură penală, precum și a oferit o analiză complexă a probelor administrate la cauza

penală, apreciindu-le corect conform art. 101 Cod de procedură penală, pronunțând o decizie motivată și legală, deoarece din cumulul de probe prezentat de partea acuzării, nu sunt înlăturate dubiile în privința vinovăției inculpatei Dabija Elena.

În același context menționăm că, conform prevederilor art. 8 alin. 3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului.

La fel, conchidem că instanța de apel corect a concluzionat că procurorul nu a prezentat probe veridice și incontestabile, precum că inculpata prin acțiunile sale a comis fapta incriminată, iar probele prezentate au fost dobândite cu încălcări ale Codului de procedură penală și nu pot fi puse la baza unei hotărâri de condamnare.

Totodată, ca urmare a analizei recursului înaintat de procuror și a textului deciziei instanței de apel, nu am constatat prezența cărorva temeiuri de casare, prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, din care considerente, nu suntem de acord cu soluția adoptată prin această decizie și am optat pentru respingerea recursului ordinar declarat, ca inadmisibil, cu menținerea deciziei atacate, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie